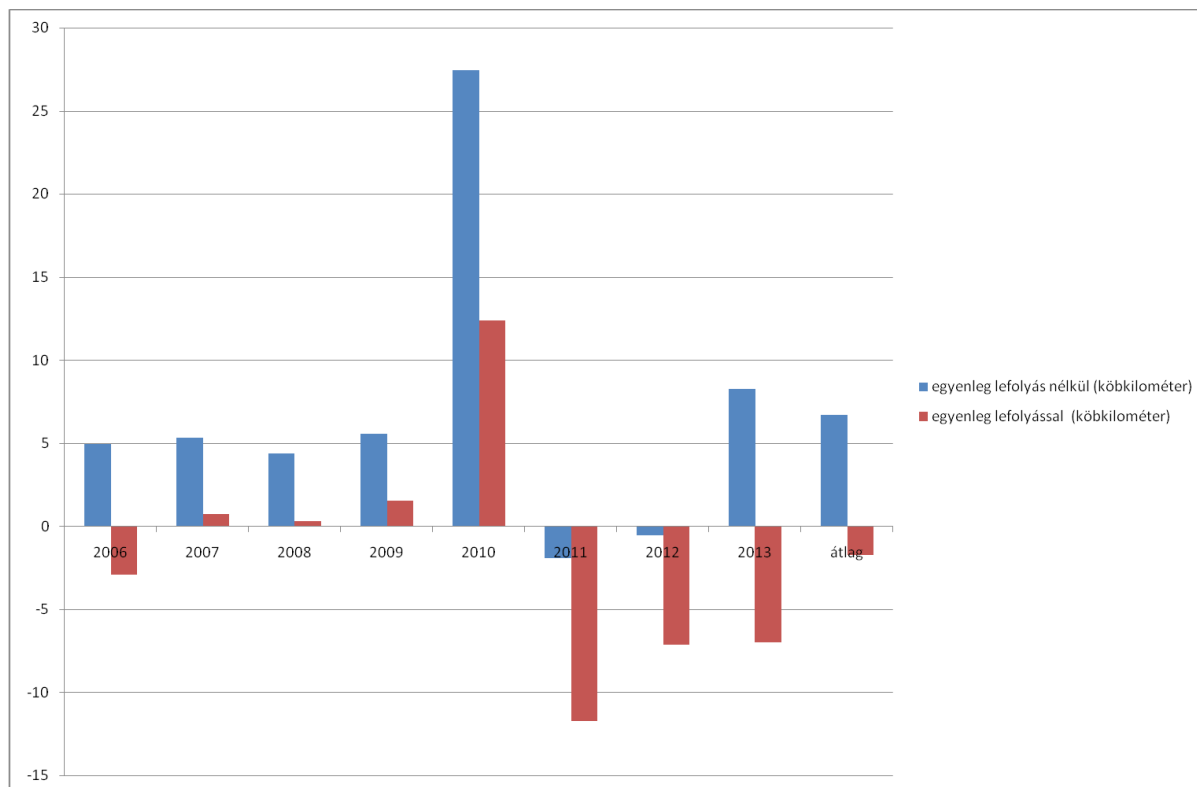

Szegedi kiáltvány a vízért

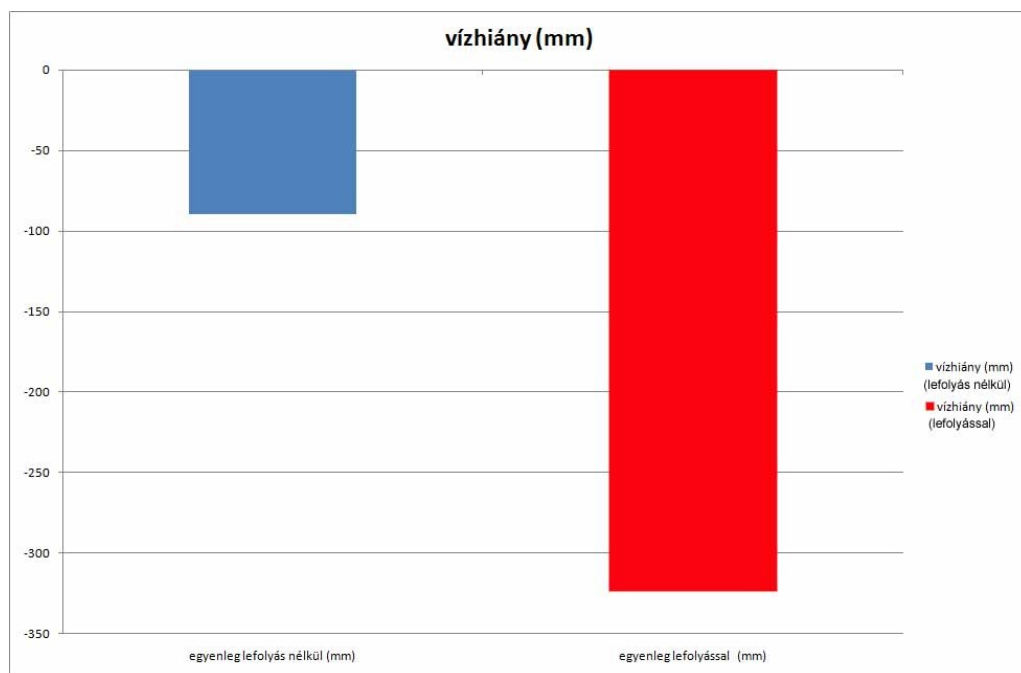
Ne hagyjuk, hogy a mi lelkünkön is száradjon az ország!

1. ábra: Nyolc év csapadék-párolgás viszonyainak áttekintése

Az aszály vízhiány, a vízhiány pedig annyit tesz, hogy nincs elegendő víz. Mindezt azért kell előrebocsátani, mert ma általánosan elterjedt az a nézet, hogy a vízrendezések, a folyószabályozások és a belvizek levezetése nem járul hozzá az aszályhoz, azaz a vízhiányhoz. Ha megnézzük a fenti számokat és oszlopokat, józan paraszti ésszel is belátható, e vélekedés megközelítőleg annyira fedi a valóságot, mint a részeges férj mentegetőzése, miszerint nem azért nincs pénze, mert elissza, hanem azért, mert keveset keres. Ezzel a védekezéssel csupán annyi a baj, hogy ha többet keres, többet is iszik, mint azt a 2010-2013 közötti időszak mutatja. A 2006 és 2013 közötti 8 évben négy aszályos év volt, 2007, 2011, 2012 és 2013. Ezek közül kettőben adódott olyan helyzet, amikor éghajlati vízhiány volt, azaz a hazánk területére hulló csapadék mennyisége nem volt elegendő az adott év párolgási vízigényeinek kielégítésre. 2011-ben mintegy két köbkilométer, 2012-ben nagyjából fél köbkilométer volt az éghajlati vízhiány. Ugyanakkor a statisztikai hivatal adatait alapul véve a tényleges vízhiány 2011-ben 12 köbkilométer körül, 2012-ben pedig 6 és 7 köbkilométer között alakult. A két-két érték közötti különbségeket az elvezetett vízmennyiségek adják. Ez az a vízmennyiség, ami a szakemberek szerint nem járult hozzá a vízhiányhoz. Ahhoz, hogy ezt komolyan vegyünk, szakértőnek kell lenni, mert egyébként józan paraszti ésszel belátható, hogy az eredmény szempontjából mindegy, hogy a szükséges vízmennyiség azért nincs jelen a tájban, mert kevés eső esett, vagy azért mert, ami esett, azt mi bőszen elvezettük. Abból a szempontból persze nem mindegy, hogy – szemben az esővel – a vízlevezetés elsősorban rajtunk múlik. Ez a nyolc év azt mutatja, hogy az éghajlatváltozás biztosan

sivataggá változtatja a Kárpát-medencét elsősorban azért, mert a szakemberek százötven év alatt képtelenek voltak felismerni, hogy a vízelvezető vízrendezés nem kompatibilis a Kárpát-medence éghajlatával. De hogy értsük, miről van szó, nézzünk meg egy másik ábrát. Itt egy olyan év vízmérlegét állítottuk össze, amelynél az előrejelzések szerinti hazai éghajlatot vettük alapul. Csapadékos, hűvös tél és télutó, száraz, forró nyár. Azzal számoltunk, hogy az évi csapadék mennyisége nem, csak az eloszlása fog változni. A 2008-as év 600 mm-nyi átlagát vettük alapul, ennek nagy része az első öt hónapban hullik le, ami azt jelenti, hogy az öt havi csapadékatlag olyan lesz, mintha az éves csapadék 1000 mm körül alakulna. Ezt azért jó tudni, mert ez fogja meghatározni, mennyi vizet vezetünk el, ahogy ez határozta meg 2013-ban is, amikor két, rendkívül aszályos év után a bő csapadékot hozó tavaszi víztöbbletet könnyelműen elvezettük. Ne legyenek illúzióink! Az elvezetett víz mennyiségét ennek megfelelően a 2010-es és 2013-as évek tapasztalatai alapján kb. 19-22 köbkilométernyi vízmennyiségre becsülhetjük. A hőmérséklet emelkedni fog, épp ezért a párolgás nő. E tekintetben a vizsgált nyolc év legnagyobb párolgását vettük alapul, és így állítottuk össze egy átlagos éghajlatváltozás utáni év mérlegét. E szerint a csapadék 600 mm, a párolgás 690 mm, a vízelvezetés 230 mm. Az eredmény a második ábrán látható:

2. ábra: A vízhiány várható alakulása az éghajlatváltozást követő átlagos évben.

Jól látható, hogy ezekben az években már éghajlati vízhiány is várható, ezt fogjuk megfejteni a vízelvezetéssel. Ilyen vízkezeléssel az éghajlatváltozás felgyorsulását követően nem sok idő kell majd ahhoz, hogy sivataggá változtassuk az Alföldet.

Erre a veszélyre egy geográfusokból, vidékfejlesztőkből, tájökölógusokból álló szűk szakmai kör 1995 óta gyakorlatilag folyamatosan figyelmeztet. Az eredmény az 1. ábrán látható. A magam részéről azt javaslom, vegyük kezünkbe a sorsunk, fogjunk össze mi, józan paraszti ésszel rendelkező emberek, akik képesek belátni, hogy pénz nélkül még lehet élni, de víz nélkül nem. Ne hagyjuk, hogy elvegyék a jövőnket! A ma oly divatos köztéri tüntetések és tiltakozások helyett ragadjunk ásót, kapát, lapátot, és kezdjünk el dolgozni a vízzel! Ahol csak lehet, ahol még vannak józanul gondolkodó gazdaemberek, akiknek fontosabb a jövő a pillanatnyi gyönyöröknél, és beleegyeznek abba, hogy a földjeiken

visszatartsuk a vizet, az élet forrását, ott kezdjük el ásni, töltésezni, kezdjük el megfogni a vizet! Egyben felhívunk minden felelősen gondolkodó földtulajdonost, aki nem szeretné végigasszisztálni gyermekei, unokái kínhalálát, kezdje el saját földjén megtartani a vizet. Ebben minden segítséget megadunk, egyben kérjük azok támogatását, akik fizikai munkától sem riadnak vissza, jöjjenek és vegyenek részt a programban. Józan paraszti elégedetlenségi mozgalmat hirdetünk tehát a hazai vízelvezető vízrendezéssel szemben. Ahhoz, hogy egy adott területen beavatkozhassunk, az érintettek együttműködése szükséges. Ha erre nincs lehetőség, valamennyien elpusztulunk. Tegyük hát félre kicsinyes ellentéteinket, vélt érdekeinket, és fogjunk össze a vízért, az élet forrásáért!